

Úvod

V říčce Pšovce se přelilo už hodně vody od dob, kdy se mezi rákosím mihotal malý vodní klučina jménem Boreček. Tenkrát měl ještě lidskou podobu – kulatý obličejík, oči jako studánky a úsměv, který dokázal rozehnat i největší mračna. Byl to zvědavý a veselý chlapec, co se rád cákal, tropil taškařice a sem tam postrašil pytláka nebo nepořádného koželuha.

Jenže čas plyne i pro vodnické děti. A tak Boreček vyrostl – ne snad úplně v dospělého vodníka, ale už to není ten malý pulec, co se schovával pod leknínem. Jak dospíval, jeho plet' získala jemný nazelenalý nádech, vlasy se mu prodloužily a v očích se mu usídlila hlubší moudrost. Je vyšší, rozvážnější, a jeho zelený kabátek má dnes o pár záplat víc. Ale jiskra radosti a lásky k přírodě v něm zůstala stejná.

Stále nosí svůj zelený cylindr s červenou stužkou, stále miluje noční měsíční svit nad hladinou a stále má srdce na pravém místě. Jen místo dovádivých her se teď častěji zastaví, naslouchá šumění vody a přemýšlí, kde by mohl být platný.

A že je platný! Protože i když dospěl, jeho touha pomáhat těm, kdo si to zaslouží, nikdy neuhasla. Boreček zkrátka roste s říčkou, stejně jako její proud – někdy je klidný, jindy divoký, ale vždycky směřuje tím správným směrem.

A tak se ponořme znovu do příběhů, které se odehrávají podél říčky Pšovky – tam, kde se voda třpytí a kde Boreček, náš švarný vodník, stále bdí nad tím, aby dobro nezůstalo bez pomoci a příroda nebyla bez ochránce.

Obsah:

1. Bludička Anežka	str. 3
2. Boreček a rusalka Milada	str. 5
3. Vodník Boreček a meluzína Valeriána	str. 8
4. Dědeček Žezulka vypráví	str.10
5. O labuti s černým pírkem	str.12
6. Jak Boreček napravil Kratinu	str.16
7. Boreček a kouzelný proutek	str.18
8. O ztracené vodě a rváči Bártovi	str.21
9. Jak Boreček zachránil světélko Arnošta	str.23
10.Boreček a zmizelý vodní kámen	str.25
11.Vodník Boreček pomáhá zachránit čapí hnízdo	str.28
12.Vodník Boreček a tichá hladina Harasovského rybníka	str.30
13. Boreček a housličky pro Buba	str.33
14. Boreček a trpaslíkův rybníček	str.36
15. Boreček a včelí roj u školy	str.38
16. Boreček a kouzlo svatojánské noci	str.40
17. Boreček a dřevorubec Šebesta	str.43
18. Boreček a pekelná brána	str.46
19. Boreček a pramatka času	str.48
20. Boreček a zakletá Julinka	str.50
21. Boreček a duch mlžného rána	str.53
22. Boreček a zimní úkryt	str.56

Bludička Anežka

Děti, bludičku Aničku už dobře znáte. Ale věděli jste, že v místech, kterým dnes říkáme *Na pastvách*, žila ještě jedna bludička? Neškodila lidem, nikoho nelákala do močálů ani nebloudila se zlobou v srdci. Byla jen osamělá a nešťastná – jmenovala se Anežka.

Jednoho mlhavého večera, když vodník Boreček sbíral mech do svého leknínového polštáře, zaslechl z dálky jemné zavolání. Ne jako výkřik, ne jako pláč – spíš jako písnička z dávných časů. A tak se šel podívat, kdo to tiše zpívá.

V mlze mezi vrbami spatřil světýlko. Nezářilo, neblikalo – jen jemně svítilo, jako by do trávy spadla hvězdička. A pod tím světlem stála dívka v bílých šatech, bosá, s věnečkem z chrp a mateřídoušky ve vlasech. Když ho spatřila, sklopila oči.

„Ty nejsi Anička...“ řekl Boreček tiše.

„Ne... já jsem Anežka,“ zašeptala dívka. „A neměla bych tu být...“

Boreček, který měl srdce měkké jako mech u potoka, ji nechtěl nechat samotnou. Pohládl ji po vlasech, jako by byla živá, a tiše naslouchal jejímu smutnému osudu. Potom se s Anežkou rozloučil, ale v duchu přemýšlel, jak by jí mohl pomoci z toho nešťastného údělu.

Zašel tedy za starým ponocným Karlem. Ten, když vyslechl, co Boreček viděl, pokýval hlavou.

„To bude ona,“ řekl zamyšleně. „Děda mi o ní vyprávěl. Anežka, dcera rybáře, co zmizela za podivných okolností. Lidé si šeptali, že ji posedla temná síla, ale nikdo neviděl, co se tehdy skutečně stalo...“

A tak se Boreček dozvěděl celý příběh.

Anežka byla dobrosrdečná dívka, která pomáhala v chalupách, sbírala bylinky a zpívala písně, co hojily bolest. Ale měla nevlastní sestru – krásnou, pyšnou a závistivou. Jednoho dne Anežku zradila, lstivě ji obvinila z čar a kouzel. Lidé jí uvěřili. Anežka uprchla, ztracena v

mlze – a už se nikdy nevrátila mezi živé. Její dobrá duše ale nemohla najít klid, a tak se stala bludičkou.

Jenže – jak řekl ponocný Karel – „Ona nikdy nikomu neublížila. Jen bloudí, protože jí nebyl dopřán klid. Nespravedlivě pyká za skutky své nevlastní sestry. Ale zlou se nestala.“

Když se Boreček s Anežkou znovu setkal, zeptal se jí:

„Anežko... nechtěla bys pomáhat kolem říčky? Pytláci zase kladou sítě v mé říčce, škodí rybám i přírodě. A ty – ty máš světlo, které může vést ztracené a odradit ty, co ubližují. A také tě seznámím s ponocným Karlem, už toho hodně pamatuje a rád ti zpříjemní tvou samotu, a jemu zase rychleji uteče jeho noční služba.“

Anežka se usmála.

„Já už své sestře odpustila. Můj osud je, jaký je. Ale pokud mohu někomu pomoci, ráda pomohu, Borečku.“

A tak se zrodilo tiché přátelství.

Každou noc, kdy se mlha plazila podél Pšovky a hvězdy svítily jen nesměle, seděl ponocný Karel na břehu říčky. A její jemné světélko se objevilo v mlze jako tichý pozdrav. Povídali si o starých časech, o snech, které bolí, o vzpomínkách, co zůstávají, a o radosti z toho, když můžeš být alespoň někomu potřebný.

A Boreček? Ten je vždy nedaleko. Z vody hlídá, zda pytláci nedorazili. A když uvidí bludiččino světélko tančit mezi rákosím, ví, že Anežka je tam – ne jako strašidlo, ale jako tichý ochránce řeky a lesa.

A tak jste, děti, právě poznaly jednu z Borečkových nových kamarádek. Jmenuje se Anežka a pomáhá chránit říčku Pšovku. Ale to zdaleka není všechno. Brzy se setkáme s dalšími přáteli, kteří Borečkovi pomáhají – třeba s rakem Radkem a čápem Hynkem. Ale o tom až příště...

Boreček a rusalka Milada

V horkém létě, kdy i vážky zpomalují svůj let a voda v říčce Pšovce líně omývá kameny, se Boreček zatoulal ke starému mlýnu. Jeho zelený šos vlál ve vánku, cylindr s červenou stužkou si trochu naklonil do čela, aby mu nespádl, a nohy mu cupitaly po břehu, kde se mu pod nohama leskly kamínky jako skleněné perly.

Dole pod jezem, kde voda padala dolů přes široký práh a tvořila hlubokou tůň, bylo ticho. Až nezvyklé ticho. Boreček se zarazil. Tady obvykle skákaly ryby, vrby šuměly a žáby kuňkaly. Teď však... nic. Jen voda šeptala cosi zvláštního. Jako by zpívala.

„Tady něco nehraje,“ zabručel Boreček a sedl si na břeh. Nastražil uši. Mezi šploucháním zaslechl tichou melodii. Smutnou. Něžnou. Zněla jako šepot někoho, kdo si zpívá jen pro sebe, aby nezapomněl, jaké to je mít radost.

Boreček se zamračil. „Tohle není obyčejný šum. Tady pod jezem někdo žije. A myslím, že to není kapr.“

Nazul si své vodnické boty a pomalu se ponořil do chladné vody. Pod hladinou byl svět jiný – zelený, tichý, mihotavý. A tam, mezi kořeny staré vrby, zahlédl ji.

Byla krásná – jako by ji utkal proud z vody a paprsků světla. Dlouhé zelenavé vlasy jí splývaly po ramenou, oči měla jako hluboké studánky. Rusalka. Dívala se na něj plachým pohledem a ani nedutala.

„Jmenuju se Boreček,“ řekl tiše vodník a sundal si klobouk na pozdrav. „Nechci ti ublížit. Jen jsem slyšel tvůj zpěv.“

Dívka chvíli mlčela. Pak tiše odpověděla: „Já jsem Milada. A od jisté doby už nezpívám.“

„Proč bys nezpívala?“ podivil se Boreček a připlaval blíž.

Milada se smutně pousmála a ukázala na proutěnou skříňku mezi kameny. V ní měla složené malé poklady – knoflík s labutí, kousek

hřebínku, starý zpěvník, ve kterém byly noty vybledlé jako vzpomínka.

„Kdysi jsem zpívala tady u náhonu. Lidé říkali, že to zní krásně. Ale pak jednou... přišly děti. Slyšely mě, ale smály se. Řekly, že zpívám divně. Hodily po mně kámen. A od té doby se skrývám.“

Boreček sraštil čelo. „To byly hloupé děti. Ale ne všechny jsou takové. Znáám jednu holčičku – jmenuje se Anička. Ta by tě poslouchala srdcem.“

Milada zavrtěla hlavou. „Bojím se.“

„Tak to zkusíme pomalu,“ navrhl Boreček. „Přivedu ji zítra. Nebude vědět, že jsi tady. Jen si sedne na břeh a zazpívá. A ty budeš poslouchat. A když budeš chtít... můžeš se přidat.“

Druhý den večer, když se slunce sklánělo ke korunám stromů, přišla Anička k jezu. Boreček ji poprosil, jestli by mu nezazpívala písničku, kterou zná od maminky. Holčička si sedla na balvan, nohy máčela ve vodě a zpívala tichounce, skoro jako vánek:

„Teče voda mezi stromy, nese zpěv až do tůně, někdo zpívá do hlubiny dívka krásná, tam prý je.“

Voda se lehce zachvěla. A pak... zazněl tón. Jeden jediný tón, čistý jako skleněná kapka. Přidal se k písni jako stříbrná nitka. Anička zpívala dál, aniž by se otočila. Usmívala se.

Z vody se na chvíli vynořila Milada. Vlasy jí zářily v posledních paprscích slunce. V očích měla slzy – ale nebyly smutné. Byly to slzy radosti.

„Děkuju,“ zašeptala a zmizela zpátky pod hladinu.

Od té doby se u starého jezu večer ozývá zpěv. Někdy je sotva slyšet, jindy zní jako árie pro celou říčku. Milada zpívá znovu. A ti, kdo naslouchají srdcem, slyší víc než jen hlas – slyší příběh.